

SZARVASI ÚJSÁG

T Á R S A D A L M I É S P O L I T I K A I H E T I L A P

A márciusi forradalom eszméi

Írta: PECZNIK JÁNOS

„Szabadság, egyenlőség, testvériség.” Ezek voltak az 1848-as márciusi forradalom jelszavai, éppen úgy, mint minden európai forradalmi megmozdulásnak a nagy francia forradalom (1789—1804) óta. A francia forradalom döntő jelentőségűvé vált az egész európai társadalom alakulására. Az addig rendi formákba merevedett társadalom korlátai ledőltek, a törvény előtti egyenlőséggel a kiváltságos és jognélküli rétegek közötti különbség elvben megszűnt. Magyarország egyike volt azoknak az országoknak, ahol a rendi társadalmi tagozódás a legtovább fennmaradt.

A francia forradalom kimondotta az ember természetes jogait, azt, hogy az ember ősi állapotában jó és igaz és hogy csak azért van nyomorúság a földön, mert ezt az ősi jóságot elnyomták azzal, hogy hatalmat adtak embereknek emberek felett. Minden bajnak, nyomorúságnak vége lesz tehát, ha az elnyomást megszüntetik, s a természetes jogokat mindenki visszakapja. Ezeknek az elveknek az értelmében szüntette meg a francia forradalom a királyi előjogokat és a rendi kiváltságokat, s adott az embereknek egyenlő politikai szabadságot.

A francia forradalom bukása után Napoleon kényuralma következett Franciaországban, Európa többi országában pedig a „szentszövetség” Napoleon-ellenes, de az egyéni független gondolkodást minden eszükkel elnyomó reakciója. Azonban minél nagyobb terrornak volt kitéve Közép- és Nyugat-Európa az abszolutisztikus rendőrállamok alatt, annál több megbecsüléshez jutottak ismét a forradalmi ideák. Ekkor született meg valójában a liberalizmus, amely az 1848-as forradalomnak is vezéreszméje lett.

A liberalizmus követelményei a szabadságok három csoportjára vonatkoznak:

1. egyéni szabadságok: személyes szabadság, működési és kereseti szabadság, végül a tulajdon és tőke szabad felhasználásának joga;

2. társadalmi szabadságok: szabad vallásgyakorlat, oktatási és egyesülési szabadság;

3. politikai szabadságok az előzők biztosítására: általános választói jog, népképviselés, kormányfelelősség, független bíraskodás, sajtószabadság.

A liberalizmus fenti követelményei csaknem mind szerepelnek abban a 12 pontban, amelyet az 1848-as március 15-i forradalom mint a magyar nemzet kívánságát tette közzé és amelyek a márciusi napok után törvényerőre is emelkedtek. Az új alkotmány a liberális szabadságokat a rendi világ mindennemű kötöttsé-

Felakasztották Szálasi Ferencet, Gera Józsefet, Csia Sándort, Bereggfi Károlyt és Vajna Gábort. Golyó által kivégezték Rajnis Ferencet.

A Független Kisgazda Párt országos központja 20 kisgazda párti nemzetgyűlési képviselő párttagságát megszüntette

A Független Kisgazda Párt a munkás pártok felhívására nyilatkozatot adott ki, amelyen elfogadta a reakció elleni kíméletlen harcot, a közhivatalok megtisztítását, illetve a B listák, a földreform végleges rendezését, a bányák, a föld mélye egyéb kincseinek és a jelentős nagyüzemek (Weiszmannfréd, Rimamurányi, stb.) államosítását, a bankok állami ellenőrzését.

A Kisgazda Párt vezetősége felhívta azon tagjait, akit a párt programjával nem értenek egyet, hogy önként elhagyhatják a pártot.

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Paraszt Párt elfogadta a Független Kisgazda Párt nyilatkozatát.

A szarvasi járás községeinek népe is megtisztította közhivatalait

Az ország népe mindenütt megérezte az idők követelését és amikor látta, hogy a kormány, a reakció mesterkedései következtében nem tudja kellő gyorsasággal és határozottsággal megoldani a közhivatalok megtisztításának immár elodázhatatlan kérdését, ő maga a dolgozó nép, lépett a cselekvés útjára.

Nem kétséges, hogy Magyarország talpra állásának egyik előfeltétele a közhivatalok tisztviselői létszámának béke nivóra való csökkentése. A fasiszta háborús közigazgatás a közhivatalok tisztviselőinek létszámát jelentős számban és káros elemekkel duzzasztotta fel. Az 1938-as határokhöz való visszatérés pedig most Magyarországra zúdította a hivatalnokok sáskahadát, akik annakidején, mint a fasiszta rendszer képviselői kerültek az 1938-tól kezdődően visszatért területekre. Ezt a fölösleget le kellett építeni! De végre meg kellett mérni valamennyi tisztviselőt, hogy multja és magatartása demokratikus-e és élvezheti-e továbbra is a nép bizalmát?

A kérdést most kellett megoldani!

gének megszüntetésével valósította meg. Ősiség, nemesi birtokprivilegiumok, céh és vámkorlátok eltöröltettek. A középkori rendiség helyén a szabadságjogok egész sora jelent meg: a személyes szabadság, osztály, felekezeti, nemzetiség különbsége nélkül, szabad föld, sajtószabadság, vallásszabadság, ipar és kereskedelem szabadsága, közös teherviselés és törvény előtti egyenlőség kimondása.

Ezt látta a kormány, látta a nép, csak a reakció szándékozta halogatni, hogy lehetetlenné tegye az új demokratikus Magyarország megteremtését.

A elmúlt napokban országosan végbement változások a népek, a dolgozók Magyarországnak, a demokráciába vetett hitét bizonyították és azt, hogy a dolgozó nép határozottan és öntudatosan, erejének tudatában, halad a reakcióval való leszámolás és az igazi demokrácia megvalósítása felé.

Miként Szarvason, úgy a járás többi községeiben is, a dolgozó nép tegyelméletten és határozottan szerzett érvényt akaratának.

Kondoroson,

március 2-án mintegy 200 főnyi tömeg a község háza elé vonult és a tömegből kivált bizottság Kondoros népe nevében dr. Sárkány István főjegyzőt az kívánta, hogy 48 órán belül hagyják el hivatali helyüket:

Makrányi Lajos, Ugrin Frigyes, Zalán Mária, Szabegylinszky

Márta, András Erzsébet, Vető István, Dévai István, Dévai János, Lelkes István, Pokorny Tibor állatorvos, Dévai László tanító és Hunyi Lenke védőnő

Ugyancsak követelte a tömeg azt is, hogy a Népbíróság által elítélt Pokorny Tibor állatorvos és az ugyancsak elítélt Dévai László tanító valamint Hunyi Lenke védőnő 48 órán belül költözzenek el abból a községi tulajdont képező házból is, ahol eddig volt a lakásuk. Miután az utóbbiak 48 óra elteltével sem tettek eleget a felhívásnak, a nép március 4-én rövidebb idő alatt szerzett érvényt megfellebbezhetetlen akaratának és kellőképpen ellenőrizte nevezettek átköltözködését.

Békésszentandrás,

március 7-én a piactérről elindult mintegy 600 főnyi munkástömeg, a község háza előtt bizottságot küldött ki soraiból és általa követelte

Szakács János, Bagi Máté, Lázár Imre, Fazekas András, Pintér Rozália, Csabai Jolán, Sinka Erzsébet, Aszódi Imre

tartjuk, el nem vitathatjuk a márciusi eszméktől a jószándék idealizmusát, amellyel a magyarságot szégyenteljes elmaradottságából kivonni és Európa többi szabadságszerető népe közé fölemelni igyekezett. Ezért ünnep nekünk ma is a március 15-e és ünnep lesz mindig, amíg a magyarságból ki nem vész magyarságának és szabadságszeretőjének tudata.

blró, Dorogi Zsigmond és Gázó János gazda azonnali eltávolítását. Majd a község-házán lévő rendőrségről a nép eltávolította Lázár János és Major Demeter rendőröket.

A községen tovább vonuló lelkes munkás nép **Szatmári Lászlót, dr. Berbás Pál plébánost, Marjai Géza református lelkészt** figyelmeztette a demokráciához való alkalmazkodásra, **Feladi János** tüzietvezetőt a Hangya átadására készítette és **Györi Imre** volt leventeoktatót jelenlegi állásáról való lemondásra hívta fel.

Elment a munkásság a malmok elé is, hogy régi kívánságát, a malmok köztesítését, újból kinyilvánítsa. **Kamasz Mátyás** malomtulajdonos nem értette meg a tömeg közérdeket szolgáló kívánságát és kihívó magatartásával már csaknem veszélyeztette a nép példás nyugalmát, amikor a kivézényelt rendőrök a közrend érdekében Kamasz Mátyást elkülönítették a felvonult munkásságtól.

A felvonulás után a nép kívánságára bizottság ment ki a zsiliphez, hogy állásának elhagyására szólítsa fel **Oláh Kálmán** főgépezést.

Öcsödön

a népi bizottság által összeállított névsort a Nemzeti Bizottság jóváhagyólag tudomásul vette. Így

Molnár Béla főjegyzőnek, dr. Müller Antal jegyzőnek, Dóczi Antal, Daróczy Ferenc, Kántor János, Kiss Gyula Dezső, Rényai Gizella, Révész Sándor dr. Pecz Ferenc községi alkalmazottaknak, valamint Molnár Ferenc tanítónak, Ujvári Lajos tanítónak és Irianda Dezső református lelkésznek,

akik iránt a pártokon keresztül is a nép bizalmatlansága megnyilvánult, március 7-én el kellett hagyniok hivatali helyüket.

Értesülésünk szerint Szarvason és a járás valamennyi községében megalakultak a Népi Bizottságok, amelyeknek tagjai az összes demokratikus pártok és a szakszervezetek képviselői. A Népi Bizottságok feladata: a közhivatalok megtisztítása, illetve ennek a munkának alkotmányos keretek között való biztosítása. A Népi Bizottságok megkezdtek munkájukat. Az eddigi eredményekről lapzártáig nincs értesülésünk.

30 gazda vizsgázott

A szarvasi magyar állami gazdasági tanfolyam folyó hó 8 és 9-én tartotta záróvizsgáját, és 10-én, vasárnap záróünnepét. A 2 napos vizsga alatt bebizonyították a tanfolyam hallgatói, hogy 2 hónapos, becsüleletes munkát végeztek és az előadói kar meglepedéssel látta, hogy kitartó munkája nem volt hiábavaló. A paraszti szorgalom és élniakarás elő bizonyította ez a tanfolyam, mert hisz a hallgatók kemény telen, vagy esős időben 5-12 km-es távolságból 2 hónapon keresztül hetenként ötször jartak be tanulni, mert dolgozni akarnak a jövőjükért.

Nemcsak a komoly vizsga, hanem a vasárnapi záróünnep is bizonyossá volt a hallgatók előhaladásának. A szép ünnepélyen komoly mezőgazdasági és társadalomtudományi nevelő előadások váltakoztak szavalatokkal és énekzámokkal. A bemutatott előadói kézséget a hallgatók a tanfolyam önképzőköri gyűlésein szerezték meg.

A lélekemelő és a parasztság életéről tanuskodó záróünnep dr. Sinkovics Mihály elnök, miniszteri kiküldött zárszavával ért véget.

30 szarvasi gazda szerzett újra mezőgazdasági szaktudást.

A tanfolyam vezetősége ezúton értesíti a hallgatókat, hogy a bizonyítványlapok megérkeztek és a bizonyítványok a mezőgazdasági középiskolában átvehetők.

Megkezdik a kíméletlen harcot a gazdasági élet hiénái ellen

A csütörtöki minisztertanács le-tárgyalta és elfogadta Rónai Sándor kereskedelmi és szövetkezeti miniszter nagyjelentőségű iparigazolványrevíziós rendeletét. Az iparigazolványrevízió két főszempont irányadó. Az egyik, hogy csak kellő szakértelemmel rendelkező egyén kereskedhessék, a másik pedig az, hogy azok, akik a reakciós években politikai érdemeik jutalmazásáért

kaptak iparigazolványt, ne folytathassák tevékenységüket.

Rónai Sándor korlátlan felhatalmazást kapott a kormánytól arra, hogy az árdragítóktól, a közellátás érdekeit veszélyeztető feketézőktől, az adócsalóktól elvegye iparigazolványukat.

A kereskedelmi miniszter ezzel élére áll a feketézők elleni küzdelemnek.

Képviselői beszámoló Szarvason és Öcsödön

A Magyar Kommunista Párt békésmezei képviselője, Birkás Imre első képviselői beszámolóját tartotta Szarvason március 10-én délelőtt 10 órakor, Öcsödön délután 2 órakor.

Beszéde elején elnézést kért szavazóitól, hogy a választás után csak négy hónapra tarthatja meg első beszámolóját.

A választás után megalakult kormány programot adott, melyet a parlament egyhangúlag elfogadott. A programnak a való életbe való átültetésével már baj volt, mert az a Kisgazda Párt soraiban lévő „üggyvéd és gróf” kisgazdáknak legnagyobb ellenállásába ütközött. Így történhetett meg az, hogy a program nagyon kis része valósulhatott meg. Egy példát hozott fel: A bányák államosításának a törvényjavaslatát elfogadták már december hónapban, de annak törvénybeiktatása és végrehajtása még ma sem történt meg. De most, ha a Kisgazda Párt meg fogja tisztítani sorait a három munkáspárt segítségével, úgy a kormányprogram megvalósulását a közeljövőben várhatjuk.

Beszámolójában Birkás elvtárs ki-

fejtette, hogy miért lett Tildy Zoltán a Kisgazda Párt volt vezére, a harmadik Magyar Köztársaság első elnöke és miért lett Nagy Ferenc a Kisgazda Párt jelenlegi vezére miniszterelnök.

A beszámoló végén rámutatott arra is, hogy az orosz hadifoglyok hazatérésének főakadálya volt a fedett vasúti szállítóeszközök hiánya. Nyílt vagonokban a foglyok szállítása az oroszországi 30-40 fokos hidegben lehetetlenné vált. De nemcsak ez akadályozta meg a foglyok hazaszállítását, hanem a képviselőházban a Kisgazda Párt jobbszárnyának reakciót támogató tevékenysége is gondolkodóba ejtette a Szovjet Uniót, hogy egy reakciós országnak visszaengedje a foglyokat a békekötés előtt. Ha azonban a Kisgazda Pártban befejeződik a tisztulási folyamat és a Kisgazda Párt igazán a kisgazdák pártja lesz, akik a munkáspártokkal együtt komolyan veszik a demokrácia ügyét, remélhetjük, hogy hadifoglyaink rövidesen visszatérnek.

Szarvason 3000 ember, Öcsödön 1500 ember halgatta végig Birkás Imre képviselői beszámolóját.

Szimfónikus zenekari est

A szarvasi Furár-zenekar szimfónikus tagozata vasárnap, március 10-én este a Túrul-mozgóban hangversenyt rendezett, amelyen a könnyű zene legkiválóbb mestereit szólaltatták meg. A termet zúfolásig megtöltö a közönség élvezettel hallgatta a felcsendülő szebbnél-szebb melódiákat, visszaálmodta magát néhány évtizeddel, abba az időbe, amikor ezek a dallamok ringatták ábrándba az egész művelt világot. A műsoron Schubert, Lehár, Strauss, Ziehrer művei szerepeltek. Bevezetőül Kéler Vigjáték nyitánya hangzott el, utána Fucsik Álomideál című közismert keringője, majd Schubert Három a kislány egyvelege következett. Szünetben filmbemutató volt egy amerikai revüfilmből. A műsor második részében dzsesszzeneszámokat mutattak be a zenekar fűvőzenekarrá alakult tagjai. Majd Lehár Vig özvegyéből részletek, Ziehrer kedves Bécsi lányok című ismert keringője szólalt meg, végül Strausz Cigánybárójának egyvelege zárta be a magas színvonalú zenei estét. A zenekarról szólva a legnagyobb elismeréssel kell megemlékezni arról a törekvéstről, hogy módot nyújtottak a szarvasi zeneszerető és zenerajongó közönségnek arra, hogy művészi játéukban gyönyörködhesen. Gázó György kar-

mester vezetése mellett a zenekar még nagyobb feladatok teljesítésére is hivatott. Reméljük, erre is sor kerül nemsokára. Mindenesetre kívánatos lenne gyakrabban találkozni a közönséggel. A műsor egyes számait Hódsági Ernő ismertette nagy tájékozottsággal.

Ez alkalommal meg kell említeni azt az általános kívánságot, amely egy Szarvason létesítendő zeneiskola ügyét szorgalmazza. Tegyük hozzá: jogosan. Mert ahol a közönség anynyi tanujelét mutatta már a zene iránti érdeklődésének, mint nálunk, ott ez a kívánság jogos. Na, és a város kulturája is számít valamit ebben a kérdésben. Nemde? *b. gy.*

MINDEN FAJTA
libatollat,
nyersbőrt
és gyapjút
legmagasabb NAPI ÁRON
vásárol KÖNIG
II. kerület 70 szám.

Komoly műkedvelők

Nagy sikert aratott az Örek Diákok rendezésében vidéki és helybeli szereplőkkel előadott Zilahi Lajos Fatornyok című színműve.

A műhívő végig változatos és lebilincselően érdekes előadást a közönség is láthatóan épügy átérezte, mint a szerepükben magukat beleélő, művészi alakítást nyújtó Hali Magda, Kürtös Loránd és Szécsi István szereplők. A színmű feltárta a német és magyar nép között évszázadok között fenálló ellentétet, amely csak a német és a magyar nép egymástól való teljes függetlenségében oldódhat fel.

Megjegyezzük, hogy az iskolák igazgatói kissé idegenkedtek a darabtól, mert csak ezzel magyarázható, hogy az ifjúság a számára igen tanulságos szindarab megtekintésétől elzárkózott.

HETI HIREK

A londoni községi választások 70%-os szocialista többséget eredményeztek. A munkás part 86, a konzervatívok 30, a liberálisok és a kommunisták 2-2 mandátumot szereztek. A kommunisták ezuttal első ízben kaptak képviselőt a londoni városi tanácsban.

A román Szociáldemokrata Párt vasárnapi központi értekezletén óriási többséggel elhatározta, hogy a most meginduló választások során a Kommunista párttal közös listán indul.

Vegyes orosz-lengyel határkijelölő bizottság alakult, amely működését megkezdte Varsóban.

Mandszuriában az orosz csapatok kiűrtették Mukden városát. Amerikai megítélés szerint, ez a tény is jelentős mértékben hozzájárul a nemzetközi feszültség feloldásához.

A németországi brit zónában erősen csökkentették az élelmiszer fejadagokat. Montgomery kijelentette: „a németek eddig jól éltek, mert kifosztották csaknem egész Európát, most már szorosabbra kell húzniok a nadrágszíjat.”

Pénzügyi körök becslése szerint a második világháború hadviselési költségei 680 billió dollárt igényeltek.

A hamburgi brit hadbíróóság kötéltálati halálra ítélte annak a hamburgi gyárnak egyik igazgatóját és cégvezetőjét, amelyik a gázkamrák részére szükséges „Cyklon B.” gázt előállította és szállította a haláltáborokba.

Vinsoo, az Egyesült Államok pénzügyminisztere bejelentette, hogy az USA a Szovjet Unionnak 1.000 millió dollár hitelt nyújt.

A három nagyhatalom megegyezett abban, hogy a német kereskedelmi tengerészet egységeit arányosan szétosztja egymás között, Németországnak csak egyes belvízi és parti hajókat hagynak meg.

Augusztus 20-án Budapesten megtartják a Magyarok Világkongresszusát. Illetékes hely közlése szerint, legalább 50 ezer amerikai magyar szándékozik erre az alkalomra ellátogatni Magyarországra.

A nemzetgyűlés megkezdte a köztársaság védelméről és az emberi jogok hatályosabbá tételéről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Szekfű Gyula, a moszkvai magyar követ, Moszkvába való elutazása előtt látogatást tett Nagy Ferenc miniszterelnöknél.

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus újtemplomban vasárnap től, az ó-templomban magyar istentisztelet tartanak. Az istentisztelek 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban d. e. 8 órakor csendesmise, 9 órakor csendesmise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. D. u. 3 órakor ájtatosság. Köznapi istentiszteletek 7 és fél 8 órától.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, biblióra pedig minden csütörtökön d. u. 4 órakor.

— **Házasság.** Fekete János a Szarvasi Takarékpénztár cégvezetője és Frecska Ilona f. hó 12-én házasságot kötöttek.

— **Községiülés.** A Szarvasi Iparoskör 1946 március hó 24-én vasárnap délután 3 órakor az Iparoskör nagytermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre az Iparoskör tagjait tisztelettel ezúton is meghívja az Einökség. Hatarozatképtelenség esetén a közgyűlés minden újabb meghívás nélkül 1946 március hó 31-én d. u. 3 órakor lesz megtartva.

— **Anyakönyvi hírek.** Születések: Mravik András és Molnár Anna leánya Mária, Csala Károly és Rideg Ilona fia Károly, Valentik János és Csonka Julianna fia László. Házasságot kötöttek: Filyó András és Répa Judit, Oroszki Mihály és Nagy Anna. Elhaltak: Kovács Pálné szül. Viszok Zsuzsanna 75 éves, Raffay Lajos 60 éves, özv. Szabó Andrásné szül. Fedorjak Anna 50 éves, Kasuba András 20 éves, özv. Matusik Jánosné szül. Bobvos Anna 74 éves, Boda István 66 éves.

— **Lopják az átjárókat.** Lelkiismeretlen, elvetemült emberek az éjszaka leple alatt a község különböző részein az átjáró deszkahidakat felszaggatják és tűzrevalónak elhordják. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe, hogy juttassák a méltó helyükre ezeket az ingyenélő átjárótolvajokat. — Itt említjük meg, hogy ugyanez a sorsuk sok helyütt a novendék faültvényeknek is. Ha szigorú megtorló intézkedéseket nem alkalmaz a hatóság, szomorú következményei lehetnek az ilyenirányú merényletnek, mert a mézelő lákra soha ehetőbb szükség nem volt, mint a mai cukorinségben, az édesesség pedig nélkülözhetetlen úgy a gyermekek, mint a felnőttek szervezetének és ha az összes fákát kikapuztítják ezek a szabadon működő tolvajok, akkor cukorpótlás szempontjából még erre a lehetőségekre sem számíthatunk. Ezeket a fektelen elemeket munkára kell kényszeríteni, még pedig olyan munkára, ahol megélednek anélkül, hogy loppott fa tűzénél melegegnek.

— **Fogságból hazatértek névsora.** Janecskó András angol, Borgulya Pál orosz, Novodonszky János orosz, Nyemcsok Pál angol, Bobvos Pál angol, Lehoczky György orosz, Velki János amerikai, Sipos Imre angol, Szlovák György orosz és Molnár József angol hadifogságból tértek haza.

— **Vetőburgonya érkezett azok részére, akik előzetesen a pártokban jegyezték.** A burgonya minősége őszi rósa és Ella. Ára mássánsként 16,300.000 pengő március 13-án. Később amennyivel az adópengő emelkedik, annyival drágul. Szombatlíg ajánlatos kiadítani, illetve az előjegyzési helyen jelentkezni a továbbiak végett.

Állítsák munkába az oláh cigányokat!

Egy régi közóhaj a semmittevő, dolog nélkül élő, folytonosan utcán csavargó oláh cigányok kérdésének megoldása. Ez a munkától undorodó, henyélő népfaj örökös rettegésben tartja községeink lakosságát. Nappal leházelják az utcákat, ahol nyitott ajtót találnak, amíg a ház népe a kert alján dolgozik, kihasználva ezt az alkalmat, amit a szemük meglát, a kezük nem hagyja ott.

Ezen körülmények készítették bennünket arra, hogy lapunk hasábjain ezt is szóvátegyük. A közcélunk akarjuk szolgálni akkor, amikor rámutatunk, hogy ezen a bajon intézményesen, gyökeresen segíteni kell. Segíteni ám, mégpedig gyorsan. Mert amíg őket csavarogni látjuk, egy percig sem érezzük magunkat biztonságban. Nappal eljárnak te-repszemlét tartani, éjszaka pedig

várhatjuk a betörést.

De még egészségügyi szempontból is kívánatos az oláh cigány kérdés más megoldása, mert ismerve a vasúti töltés melletti róthadt, piszkos odújukat és tisztátalanságukat, ki vagyunk téve a legnagyobb járványveszedelemnek is. Már pedig ezt meg kell előzünk, mert gyógyszerünk alig van.

Tehát, amit elhanyagoltak a múltban, oldjuk meg mi a jelenben. Még pedig olyan formán, hogy munkába kell őket állítani, hasznosítani a bennük rejlő energiát, hogy az újjáépítés munkájából ők is vegyék ki a részüket.

Reméljük, hogy ezen kérdés mindnyájunk megnyugvására rövidesen orvosolva lesz, így a vagyonbiztonságunk kérdése is helyesebb útra terelődik.

Gépköcsi üzembentartók figyelmébe!

Közl. M. 53.000/1945. sz. rendeletben foglaltak értelmében felhívom a gépkocsitüzemben tartók figyelmét arra, hogy a forgalmi engedély úgynevezett szpravka nem jelenti vagyis nem igazolja egymagában a gépköcsi tulajdonjogát. A gépjármű tulajdonjoga igazolható, ha, 1., a gépköcsi jogos szerzését, vagy birtoklását a 250.000/929 B. M. sz. rendelet szerint igazolja; 2., a Gépjármű Ronszgyűjtő és Építő Központ által kiállított és sorszámmal ellátott rózsaszínű „Eladási igazolvány“-al igazolja, hogy a gépköcsit ronszokból építette és az előírt díjakat lefizette; 3., a Gépjármű Iparosok és

Kereskedők Szabadszakszervezete által kiállított „Eladási bárca“ igazolja hogy a gépköcsit a Külföldről való behozatalra feljogosított kereskedőtől szerezte; 4., közokirattal, vagy hitelt érdemlő más okirattal igazolja, hogy a gépköcsit valóságos és jogos üzembentartótól jogszerűen szerezte.

A gépjárművek megvizsgálása fenti rendelet értelmében elrendeltetett s így igen fontos, hogy a gépköcsi tulajdonjoga igazolható legyen. Fentiekre vonatkozóan felvilágosítást készséggel ad a Magyar Iparügyi Miniszteri Biztos, Gyula Városház utca 16 sz.

Rendbe kell hozni a járdát a főútvonalon

— A Nemzeti Bizottság címére —

Elismerjük, hogy a mai gazdasági helyzetben a városok sok gonddal küzdenek, hogy valahogyan megfeleljenek a követelményeknek, tudjuk nincsenek meg kellő mennyiségben sem az anyagi eszközök, sem a szükséges nyersanyagok az elromlott javak helyreállítására, azonban mégis meg kellene találni módját annak, hogy a gyalogjáróknak ne kelljen artistamutatókat végezniük, ha járdán akarnak közlekedni.

Egy városnak, ahol annyi iskola van, mint Szarvason, ahol olyan élénk forgalom bonyolódik le a főútvonalon, mint a Beliczey-úton, nem válik dicséretre az olyan ut, mint az említett útnak az Új templom és a Hunyadi-utca közötti része a Gáspár-malommal szemben. Az útnak ezen a szakaszán járnak be a környéki tanyákról hetenként kétszer a piacra igyekvő termelők és árusok, a helybeli lakosság, de itt járnak az iskolás gyermekek, meg a templomba igyekvők, tehát az egész forgalomnak úgyszólván úttere. Eppen ezért érthető is, hogy itt romlik leg hamarabb a gyalogjáró a megterhelés következtében.

De nem érthető, hogy miért nem történik intézkedés aziránt, hogy megszűnjön az itt közlekedők bukdácsolása és nyaktörő ugrálgatása az úttest megjavítása által. Már csak azért is, mert ha még tovább hagyják romlani, úgy teljesen lehetetlenné válik rajta a közlekedés és a gyalog-

járók a kocsiútra szorulnak, ami viszont veszélyes. Meg kell tehát keresni és találni a megoldás módját, ha nem is cementtel való javítás által, lehet más anyaggal is, amely rendelkezésre áll. Az adózók annyit elvárhatnak joggal az illetékes hatóságoktól, hogy ne keserítsék az amúgy is nehéz életét azzal, hogy ha kimegy az utcára, már az első lépésnél ránehezedik a mai élettelen élet nyomasztó súlya.

A Nemzeti Bizottságban a pártok delegáltjai hassanak oda, hogy javaslatokra a kérdés minél előbb napirendre kerüljön és sürgősen megoldásra találjon. Hogy eddig ez nem került szóba, nem azt jelenti, hogy így is rendben van, inkább csak annak bizonyítéka, hogy az illetékesek nem igen járnak arra, különben régen tapasztalatból tudnának róla és valószínűleg változtatnak is volna a türelmetlen helyzetben.

Szükséges a kérdést mindaddig napirenden tartani, míg közmelegnyugvásra meg nem oldják. B. Gy.

— **Megeyi kongresszus.** Március 9-én és 10-én tartotta megeyi kongresszusát a Szociáldemokrata Párt Békéscsabán. A kongresszus tudósítását hejiszüke miatt jövő heti számunkban közöljük teljes terjedelemben.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ösmerősöknek, kik felejtethetetlen drága jó férjem

Frankó György

temetésén megjelentek, részvétükkel mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Frankó Györgyné,
gyermekei és unokái.

Jó egészséget

Az elmúlt év rendkívüli viszonyai miatt az egészség gondozás is sok csorbát szenvedett. Sok helyen elmaradtak a jól bevált védőoltások is. Községeinkben is oltóanyag hiányában csak elenyészően kevés gyermek részesült diftéria elleni védőoltásban. Számolni kellett tehát azzal, hogy a helyzet romlani fog és szaporodni fog a diftériás gyermekek száma. Kellő időben történt azonban gondoskodás arról is, hogy most elegendő oltóanyag álljon rendelkezésre. A szakkörök gondoskodása lehetővé tette, hogy mielőtt a diftéria nagyobb mértékben elterjedt volna, már széles körben megkezdődjenek a védőoltások. Az egészségügyben (Stefánia) hetenként 2 napon, kedden és szombaton a tavalyról elmaradt és most sorra kerülő 2 éves gyermekek részesülnek védőoltásban. A 6-7 éves gyermekek pedig az iskolákban kapják meg a védőoltást. A védőoltás teljesen ingyenes. A szülők legnagyobb része jól látja, hogy a teljesen veszélytelen védőoltás biztos védelmet nyújt gyermekének a diftériával szemben és szívesen hozza. Remélhető, hogy a község lakossága teljes mértékkel felhasználja a lehetőségeket és ismét sikerül együttes erővel erővel megfékezni a szülők és gyermekek egyik legnagyobb rémét, a diftériát.

Slováci, pozor!

Podľa dohody medzi Československou a maďarskou vládou o výmene obyvatelstva medzi svojimi štátními zo dne 27. februára 1946 prišla Čsl. predsedovacia komisia do Szarvasa. Uraduje denne od 8do13 hod. pre stránky v Árpád hoteli, kde poskyne každému záujemcovi slovenskej a českej národnosti potrebné informácie a prijíma prihlášky na na predsedlenie.

Slováci, tu je čas! Rozhodnite sa pre navrat do svojej milovanej vlasti! Otčina Vás volá!

Szlovákok figyelme!

A csehszlovák és a magyar kormányok között 1946 február 27-én aláírt egyezmény értelmében megérkezett Szarvasra a Csehszlovák küldöttség. A küldöttség az Árpád-szálló földszinti helyiségében az érdeklődők részére felvilágosítást ad minden nap reggel 8 órától 13 óráig.

— **Felhívás Szarvas sportársadalmához!** A Szarvasi Sport Egylet 1946 március 14-én, csütörtökön d. u. 6 órakor az Árpádban tagértekezletet tart. A tagértekezleten dönt Szarvas sportársadalma arról, hogy az egyesület a tavaszi bajnokságban résztvegyen-e vagy nem. Tekintettel az ügy fontosságára kérjük a tagokat a megjelenésre.

SPORT

A Vasas körútja Békés megyében

A budapesti Vasas labdarúgó együttese az elmúlt hét folyamán Tótkomlóson, Orosházán és Békéscsabán vendégszerepelt. Az országos hírű munkáscsapat Tótkomlóson és Orosházán barátságos hírverő mérkőzést játszott, míg Békéscsabán az ottani Törekvéssel Országos Bajnoki mérkőzést vívott. A Vasas mindhárom helyen győzelmet aratott 6:2, 7:1 és 3:1 arányban. Mindhárom helyen óriási érdeklődés mellett játszott a Vasas, mert egy-egy mérkőzésükre — különösen a békéscsabai bajnokira — egész Békés megye sporttársadalmi megmozdult, bizonyítékul annak, hogy mennyire népszerű a budapesti munkáscsapat vidéken.

Hírverő mérkőzései során itt Szarvas is óhajtott vendégszerepelt a Vasas, amit Szarvas egész társadalmi nagy örömmel vett tudomásul. Futbalcsapatunk vezetősége minden módot, lehetőséget és erőfeszítést megtett az irányban, hogy a Vasas csapatát Szarvas közönsége is megláthassa, azonban a Vasas oly súlyos feltételeket szabott, hogy azok megadása teljesen lehetetlen volt. (Pénzben kb. 500 millió pengő.)

Szarvas közönsége s az egyesület vezetősége mélyen sajnálja, hogy az országos hírű munkáscsapat itteni vendégszereplése elmaradt, de bízunk abban, hogy azokat a feltételeket, melyeket a Szarvasi S. E. vezetősége a Vasasnak felajánlott, a Vasas későbbi időpontban elfogadja, s akkor módunk nyílik arra, hogy a Vasas együttesét Szarvason vendéglátjuk.

A Szarvasi S. E. vezetősége fáradságot és áldozatot nem kímélve sikerrel küzdött le azokat az akadályokat, amelyek az egyesület működését az utóbbi időben akadályozták. A felosztás és a bajnokságból való kizárás egyenként is alapjában rendítette meg az egyesületet, de hosszas utánajárás után sikerült a bajokat leküzdve az egyesület további működését biztosítani. A további létet azonban csak súlyos áldozatok árán lehet biztosítani. Két itthoni mérkőzése az egyesületnek — az ügyek rendezetlensége miatt — elmaradt, s most nagy próbát érte az egyesület — március 15-én Békéscsabára az AEGV-hez, 17-én Mezőkovácsházára, 24-én Orosházára, 31-én Tótkomlóra, április 4-én pedig ismét Békéscsabára kell — **ötször egymásután!** (micsoda sorsolás!) hosszú vidéki utakat megtenni. Ha ezt a súlyos próbát az egyesület sikerrel kiállja, akkor biztosak vagyunk abban, hogy a Szarvasi S. E. jövője meg van alapozva. Kérjük Szarvas társadalmát, legyen mindenkor segítségére az egyesület vezetőségének, legyen megértő és támogató az egyesülettel szemben, mert annak fenntartása csak Szarvas egész társadalmának együttes munkájával lehetséges.

Birkózó verseny

A Szarvasi SE birkózó szakosztálya az elmúlt vasárnap házi birkózó versenyt rendezett a Gimnázium tornatermében. A nagy érdeklődéssel kísért versenyen meggyőződhetünk, hogy Szarvas birkózói, annak dacára, hogy mostoha körülmények között hívtak elötte a birkózószakosztályt, komoly munkát végeztek az elmúlt időben, s annak a reményünknek adtak tápot, hogy a jövőben is számíthatunk rájuk ott, ahol Szarvas

színeit helyt kell állni. A fiúk mindegyike lelkiismeretesen és odaadással készült az első nyilvános versenyre, s mindegyik örömmel lépett immár két év óta először a nyilvánosság elé.

A verseny keretében a régi és ismert birkózók között igen sok fiatal új tehetség tűnt fel, akik mind komoly ígéretei a szarvasi birkózósportnak.

Eikészült a kerületi bajnokság tavaszi sorsolása

A kerület első osztályú bajnoksága március 24-én indul, melyre az intézőegyesbírő már a sorsolást is az egész tavaszi időnyre megejtette a következőképpen:

Márc. 24. OMTK—Szarvas, márc. 21. Tótkomlós—Szarvas, ápr. 4. B. MÁV—Szarvas, ápr. 7. Szarvas—Kondoros, ápr. 14. Hunyadi—Szarvas, ápr. 21. húsvét szabad, ápr. 28. Szarvas—Gyulai AC, máj. 1. Csorvás—Szarvas, május 5. Rokka—Szarvas, máj. 12. Szarvas szabad, máj. 19. Szarvas—Mezőberény, máj. 26. Szarvas—Gyoma, máj. 30. Csabai AK—Szarvas, jun. 2. Rákóczi—Szarvas, jún. 9. pünkösd szabad,

jún. 16. Békés—Szarvas, jún. 20. B. MÁV—Szarvas, jún. 23. Gyulai TE—Szarvas, jún. 30. Szarvas—AEGV, július 7. Szarvas—Mezőkovácsháza.

A sorsolás a Szarvasi S. E.-re nézve igen kedvezőtlen, mert a két elmaradt vidéki mérkőzést beszámolva, március 15-től öt esetben kell egymás után vidéken mérkőzést játszani, de ettől függetlenül is igen aránytalanul vannak eloszva az itthon és vidéken lejátszandó mérkőzések. Mindenesetre az egyesületnek minden erőfeszítést meg kell tenni az irányban, hogy különösképpen ez első öt vidéki mérkőzésének feltétlenül eleget tegyen, mert már egyetlen egy elmaradás az egyesület könyörtelen kizárását vonja maga után a kerület mindkét osztályából.

Bízunk abban, hogy Szarvas társadalmi is átérzi Szarvas sportjának eme súlyos helyzetét s mindenben segítségére és támogatására lesz az egyesület vezetőségének, mert már egy vidéki mérkőzésről való távolmaradás az egyesületet a jövővi bajnokságban a kerületi másodosztályba rántja be.

Mezőgazdaság

A baromfitenyésztés egyik előfeltétele az egészséges baromfió, amelynek védelmet kell nyújtania az állatoknak. A jóvendékállatnak nélkülözhetetlen a jó levegő és az elegendő meleg, amely nélkül a tojástermelés el sem képzelhető. Az ól legyen világos és száraz, mert nyirkos levegőben a fertőző baktériumok igen elszaporodnak. A nedves tisztátalan és sötét ól a betegségek elősegítője. Alomnak legjobban megfelel a tiszta, száraz homok, amely könnyen cserélhető és fűdőt is biztosít az állatoknak. Téli időszakban igen jó a szalmával vagy törekel való almozás, csak ezek esetében a takarítás valamivel nagyobb

gondot jelent.

Az egészséges ól már fele takarmányozást jelent. Ezért a jó gazdaszorong az ólban mindennap takarít 3 hónaponta meszel, hetenként forró lúgosvízzel súrol, (ülőrudakat, fészkeket, sárdeszkát) és gyakran szór égetett mészpórt a padozatra 2—3 cm vastagságban. Helyes a gyakori fertőtlenítés is (2%-os lúgkoldattal, klórmesszel vagy erős hamulúggal) A baromfi eledelét ne szórjuk a földre, főleg ne a piszokba. Ha vályúból etetünk, edényekből itatunk és azokat is gyakran fertőtlenítjük, akkor az állatok nem prédálják a takarmányt és nem fertőződnek olyan könnyen.

Pártközlemények

A Magyar Kommunista Párt

aktivái részére minden kedden és pénteken este 6 órakor előadást tart. Minden szombaton délután 5 órakor az Árpád-szálló dísztermében pártnapot tartunk, ahol a tagok megjelenése kötelező. Vendégeket szívesen látunk.

A Nemzeti Parasztpárt

A Népi Ifjúsági Szövetség Dózsa György köre minden csütörtökön délután 5 órakor tartja összejöveteleit a Nemzeti Parasztpárt ifjúsági termében.

Szociáldemokrata Párt

A párt nőszervezete minden hétfőn délután 3 órakor szemináriumot tart a parthelyiségben.

Népművelési előadások minden szerdán este 7 órakor a párt helyiségében.

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom (Szim) rendezésében a Kommunista Párt Kultúrgárdája közreműködésével f. évi március 15-én este 8 órai kezdettel az Árpád-szálló dísztermében hazafias műsoros estet rendez, melyre mindenkit szeretettel vár a rendezőség. Jegyek elővételben a Szoc. Dem. Pártban kaphatók. Előadás után tánc. Mérsékelt hely-árak.

Vasárnap, március 17-én délután 3 órakor taggyűlés. Kérjük pártunk

nőtagjait is, hogy a taggyűlésen teljes számmal jelenjenek meg.

Mindazok, akik burgonyát jegyeztek, burgonya befizetése és átvétele végett jelentkezzenek a Párt irodájában a pénztárosnál.

Ertesítjük pártunk tagjait, hogy rendszeresen vasárnapi taggyűlést tartunk minden vasárnap délután 3 órakor, melyen a megjelenést tartsa mindenki köteleességének.

A Szim ifjúsági színiigárdája március 10-én, vasárnap az Ezüstszálló pártszervezet meghívására vendégszerepelt két előadásban. A közönség meleg szeretettel ünnepelte a szereplőket és tapssal jutalmazta fáradozásukat az est sikere érdekében.

Pénteken délután 3 órakor minden ifjú munkás tartsa köteleességének a márciusi ünnepségen megjelenni az Árpád dísztermében.

Ismeretterjesztő előadást tart a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete Szarvasi Járási Csoportja, Szabadművelődési szakosztálya. Előadó: Paál Sámuel polg. isk. igazgató. Előadás címe: Időszerű kérdések az általános iskoláról. (Utána megbeszélés.) Az előadás az Árpád-szálló emeleti szakszervezeti helyiségében 16-án, szombaton délután fél 5 órai kezdettel lesz megtartva. Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár az elnökség.

ÉRTESÍTÉS!

Értesítem Szarvas község t. lakosságát, hogy

kovács-műhelyemet

IV. ker. 139. szám alatt a vásártér mellett megnyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkák készítését. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását. Tisztelettel:

DEÁK MÁTYÁS

kovács-
mester

NYILTTÉR* FELHÍVÁS

Felhívjuk igentisztelt vevőinket, akik a múlt héten üzletünkben bizományi petrolleumból csereárúként vásároltak annak rossz minőségére való tekintettel kérjük azt kicserelesre visszahozni szíveskedjenek.

Tekintettel, hogy ezen petrolleumot cégünk bizományba vette át, azonban meggyőződünk annak rossz minőségéről és mert nem szándékunk cégünk jó hírnevét rossz minőségű árunak kladásával rontani ezért kérjük annak visszajuttatását. Szíves elnézésüket kérjük maradjon.

teljes tisztelettel
LAUKÓ TESTVÉREK

*E rovatban kösítőként nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Felhívás

A Nyugatról visszatértek és létszámfeletiek elbocsájtásával kapcsolatosan bekövetkező létszámhiányokra való tekintettel a 42 évnél fiatalabb csapat, vagy gazdaszorong-közgazdálkodási szolgálatban jártas, avagy műszaki kiképzésben részesült tartalékos tisztet felszólítom, hogy a honvédségbe önként szolgálattételre jelentkezzenek az 576. bevonulási központ parancsnokságánál.

Tájékoztatásul közlöm, hogy amennyiben beosztást kapnak és szolgálatukban kifogástalanul meg fognak felelni, a hivatásos állományba való átvételük megtörténhetik.

KISZELY fhdgy s. l.
576. bev. közp. pk.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetések feladhatók mindennap reggel 8 ératól délután 3 óráig a Müller nyomdában.

Hűssertést keresek cserébe cipő vagy csizmért. I. ker. 481. 103

Megbízásból, varrógép eladó Sztrehovszkynál cserébe. 106

Régi fogsorokat vesz Koltai fogtechnikai laboratórium. I. ker. 68. 113

Fizetés nélkül háztartás vezetését vállalom. Özvegy jellegre, Müller nyomda. 118

Öröklakást keresek. Érdeklődni Szabó Péternél I. ker. 224. 117

III. ker. 353 szám alatt nád, gyékény és Otelló vessző eladó. 119

20 hold föld jutányosan kiadó Dauda Mihálynál I. ker. 151. 220

Eladó konyha és szoba berendezés és egyéb butor darabok olcsó áron II. ker. Kossuth utca 23. 221

SZARVASI UJSÁG

Felelős szerkesztő és kiadó:

KOLLÁR MIHÁLY

Főmunkatársak:

Nemzeti Parasztpárt: Pimiller János

Szociáldemokrata Párt: Bakos Gyula

M. Kommunista Párt: Cserei Pál

Laptulajdonosok: Nemzeti Parasztpárt,

Szociáldemokrata Párt, Magyar Kom-

munisták Párt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, III., Szabadság-út 115/2.

Telefonszám: 8.

Nyomatott Müller Károly könyv-

nyomdájában, Szarvason